

**PENGGAL KETIGA
DEWAN UNDANGAN NEGERI YANG KEENAM BELAS
NEGERI SABAH**

ATURAN URUSAN MESYUARAT

HARI RABU, 20 JULAI 2022, PUKUL 10:00 PAGI

Bil. 08

PERTANYAAN-PERTANYAAN UNTUK JAWAPAN LISAN

- *1 **YB. Tuan Phoong Jin Zhe [Luyang]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, jelaskan rancangan pemindahan Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu (KKIA) ke Kimanis secara terperinci. Adakah penilaian dari segi kebaikan dan keburukan rancangan tersebut telah dibuat sebelum pelaksanaan
- *2 **YB. Tuan Haji Dumi Pg Masdal [Silam]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah perancangan dan langkah-langkah diambil oleh kerajaan negeri untuk mengatasi kecurian bekalan tenaga elektrik di seluruh Negeri Sabah khususnya di kawasan setinggan.
- *3 **YB. Datuk Abdul Ghani bin Mohamed Yassin [Nabawan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah pihak kementerian mempunyai cadangan untuk memastikan industri buah durian di negeri ini khususnya jenis Musang King dijadikan sebagai antara tanaman utama bagi meningkatkan pendapatan masyarakat.
- *4 **YB. Tuan Mokran Ingkat [Sungai Manila]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI III / MENTERI PEMBANGUNAN PERINDUSTRIAN**, apakah perancangan kerajaan untuk membangunkan POIC Sandakan dan apakah bentuk industri yang akan diwujudkan di kawasan ini.
- *5 **YB. Datuk Seri Panglima Dr. Mohd. Salleh Tun Said [Usukan]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, apakah langkah holistik kerajaan negeri dengan kerjasama Kerajaan Persekutuan dalam membasmi jurang kemiskinan tegar di Sabah khususnya kawasan luar bandar.
- *6 **YB. Datuk Poon Ming Fung @ Frankie [Tanjong Papat]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN I**, apakah rancangan kerajaan terhadap kemudahan-kemudahan awam Pihak Berkuasa Tempatan yang kurang diselenggarakan.
- *7. **YB. Datuk Christina Liew [Api-Api]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR**, apakah status terkini Santuari Tenggiling di Tawau yang telah dilancarkan semasa Pentadbiran Warisan Plus, dan apakah langkah diambil untuk melindungi haiwan ini.

- *8 YB. Datuk Juil Nuatim [Limbahau] bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah usaha kerajaan negeri untuk membantu golongan belia mahupun lepasan graduan yang mengalami kesukaran untuk mendapat pekerjaan dan terhad peluang pekerjaan yang ditawarkan di Sabah.
- *9. YB. Tuan Jaffari bin Waliam [ADUN Dilantik] bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, apakah perancangan kerajaan bagi membantu mahasiswa Sabah yang sedang belajar di IPTA/IPTS di seluruh negara.
- *10. YB. Puan Jannie Lasimbang [Kapayan] bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, apakah usaha yang telah dan akan diambil untuk memastikan talian internet stabil di kawasan bandar seperti Kota Kinabalu, Penampang, Sandakan dan Tawau.
- *11. YB. Datuk Dr. Haji Jaujan bin Haji Sambakong [Sulabayan] bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, berapakah jumlah doktor pakar yang berada di hospital kerajaan dan apakah jenis-jenis kepakaran mereka.
- *12. YB. Dr. Aliakbar Gulasan (ADUN Dilantik) bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah usaha kerajaan terhadap peruntukan undang-undang atau Ordinan yang telah lapuk melibatkan Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan juga kementerian lain.
- *13. YB. Dr. Daud bin Yusof [Bongawan] bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, berapakah jumlah tanaman getah yang telah diusahakan di seluruh Negeri Sabah dan berapakah jumlah di kawasan N.30 Bongawan yang ditanam getah.
- *14. YB. Puan Norazlinah Arif [Kunak] bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, senarai projek pembangunan daerah Kunak bagi tahun 2021 dan 2022.
- *15. YB. Tuan Sarifuddin bin Hata [Merotai] bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, apakah langkah-langkah jangka pendek dan panjang kementerian untuk mengekang kenaikan harga ayam secara berterusan.
- *16. YB. Datuk Amisah Yassin [ADUN Dilantik] bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**:-
- adakah terdapat projek pendidikan atau sekolah yang dikategorikan sebagai projek sakit di Sabah khasnya daerah Ranau; dan

b) apakah punca serta langkah penyelesaiannya.

- *17. **YB. Tuan Mokran Ingkat [Sungai Manila]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah langkah-langkah kerajaan untuk memastikan kemudahan sukan di bawah kawalan Kementerian Belia dan Sukan Negeri, khususnya Lembaga Sukan Sabah sentiasa dalam keadaan yang sempurna untuk digunakan.
- *18. **YB. Datuk Hj Raime Unggi [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, apakah solusi dan perancangan kerajaan dalam merangka pelan yang sesuai untuk membantu penduduk di Sabah yang telah hilang pekerjaan atau masih menganggur termasuk golongan Orang Kelainan Upaya (OKU).
- *19. **YB. Datuk Poon Ming Fung @ Frankie [Tanjong Papat]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, adakah kerajaan mempunyai rancangan untuk membina tempat letak kereta dengan pelbagai kemudahan di Hospital Queen Elizabeth, Hospital Wanita dan Kanak-kanak serta Hospital Duchess of Kent untuk memenuhi keperluan dan permintaan orang umum.
- *20. **YB. Dr. Aliakbar Gulasan [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, apakah langkah yang telah dan akan diambil oleh kerajaan negeri bagi menangani isu rasuah yang melibatkan penjawat awam di Sabah.
- *21. **YB. Datuk Rubin Balang [Kemabong]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, bilakah pembinaan loji rawatan air yang baharu akan dibina di daerah Tenom dan daerah kecil Kemabong dilaksanakan.
- *22. **YB. Datuk Awang Ahmad Sah bin Datuk Haji Sahari [Petagas]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II /MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah status Projek Tebatan Banjir Fasa 3 Penampang yang melibatkan Daerah Putatan.
- *23. **YB. Datuk Anwar Ayuub @ Annuar Ayub [Liawan]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, masalah penyalahgunaan dadah semakin serius dan sangat membimbangkan terutamanya di kalangan belia / remaja. Nyatakan statistik bilangan pesalah / penyalahgunaan dadah di Sabah. Mohon dihuraikan mengikut daerah.
- *24. **YB. Datuk Christina Liew [Api-Api]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, daripada 1500 unit Rumah Mesra Sabah Maju Jaya (SMJ) yang akan dibina oleh kerajaan negeri di semua 73 kawasan DUN, berapa banyakakah yang akan dibina di kawasan Api-Api.
- *25. **YB. Datuk Abdul Ghani bin Mohamed Yassin [Nabawan]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN**

II, apakah cadangan pihak kementerian untuk menyemak semula peraturan atau undang-undang di bawah kerajaan negeri khususnya berkaitan adat istiadat bumiputera bagi menyesuaikannya dengan keadaan semasa.

- *26. **YB. Puan Rina binti Haji Jinal [Kukusan]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR**, mengapakah pakej Sabahan tidak lagi disediakan bagi pendakian di Gunung Kinabalu seperti sebelum ini.
- *27. **YB. Tuan Hiew Vun Zin [Karamunting]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, apakah usaha-usaha konkrit kerajaan untuk menangani masalah pesakit-pesakit mental gelandangan yang tidak dapat diberikan rawatan memandangkan Hospital Duchess of Kent, Sandakan atau jabatan berkaitan tidak mempunyai wad rawatan untuk mereka.
- *28. **YB. Tuan Mohammad bin Mohamarin [Banggi]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah perancangan atau tindakan kementerian dalam membantu menyelesaikan masalah perhubungan jalan raya ke sekolah-sekolah di Negeri Sabah yang turut menyebabkan masalah kehadiran dan keciciran pendidikan kepada pelajar-pelajar khasnya ketika musim hujan atau tengkujuh.
- *29. **YB. Puan Rina binti Haji Jinal [Kukusan]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah perancangan terbaru kementerian dalam mencungkil bakat baharu khususnya membabitkan pembangunan sukan yang mempunyai potensi cerah melahirkan atlet bertaraf antarabangsa di Sabah seperti sukan silat.
- *30. **YB. Dr. Aliakbar Gulasan (ADUN Dilantik)** bertanya kepada **KETUA MENTERI:-**
- adakah kerajaan sedar berhubung masalah agensi kerajaan negeri seperti DBKK sering lambat bertindak dan dikatakan puncanya adalah kekurangan kakitangan; dan
 - apakah langkah dan usaha untuk mengatasi masalah ini.
- *31. **YB. Datuk Poon Ming Fung @ Frankie [Tanjong Papat]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI III / MENTERI PEMBANGUNAN PERINDUSTRIAN**, adakah kerajaan mempunyai rancangan untuk membangunkan mana-mana industri tertentu untuk mewujudkan peluang pekerjaan kepada penduduk tempatan memandangkan POIC Sandakan telah lama terbiar.
- *32. **YB. Tuan Assaffal @ Samsul Kamal P. Alian [Tungku]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR**, apakah perkembangan isu penurunan kuasa baki perundangan mengenai alam sekitar dan pelancongan selepas dipersetujui bersama dengan Kerajaan Persekutuan pada tahun 2019.

- *33. **YB. Tuan Alias bin Sani [Sekong]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN MASYARAKAT DAN KESEJAHTERAAN RAKYAT**, apakah inisiatif yang telah diambil oleh kerajaan negeri bagi menambah bilangan doktor pakar di Hospital Duchess of Kent Sandakan.
- *34. **YB. Datuk Hj Raime Unggi [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah perancangan kementerian untuk menaik taraf kemudahan awam yang sudah usang di samping mengindahkan bandar dan daerah di seluruh Sabah demi kesejahteraan masyarakat.
- *35. **YB. Datuk Seri Panglima Dr. Mohd. Salleh Tun Said [Usukan]** bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, apakah langkah kerajaan negeri untuk menangani peningkatan kadar pengangguran dan seterusnya mewujudkan peluang pekerjaan.
- *36. **YB. Datuk Amisah Yassin [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, bolehkah Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri Sabah (JHEAINS) menjadikan masjid Pekan Kundasang sebagai Masjid Pelancongan memandangkan kedudukannya berhadapan dengan Gunung Kinabalu.
- *37. **YB. Datuk Suhaimi bin Haji Nasir [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah tindakan kementerian bagi menaik taraf fasiliti sukan yang telah mengalami kerosakan di kompleks-kompleks sukan.
- *38. **YB. Tuan Hassan A Gani Pg. Amir [Sebatik]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, adakah kementerian bercadang untuk menubuhkan sebuah majlis daerah di Kalabakan.
- *39. **YB. Dr. Daud bin Yusof [Bongawan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUAMENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, adakah kerajaan bercadang untuk meningkatkan pendapatan pengusaha penternak kecil di Sabah.
- *40. **YB. Datuk Suhaimi bin Haji Nasir [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah langkah yang telah diambil kementerian bagi menyelesaikan isu pertukaran nama pemilik rumah Lembaga Pembangunan Perumahan dan Bandar (LPPB) setelah pembayaran tamat.
- *41. **YB. Datuk Ewon Benedick [Kadamaian]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, berapa banyakkah jumlah peruntukan yang diterima daripada kerajaan persekutuan khas untuk tujuan penyelenggaraan jalan-jalan raya di Sabah dalam tempoh dua (2) tahun ini.
- *42. **YB. Tuan Alias bin Sani [Sekong]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, apakah tindakan kerajaan bagi menyelesaikan masalah Wali Hakim di

kalangan pendatang asing dan Orang Tanpa Negara (OTN) di Sabah bagi mengelak berlakunya perkahwinan yang tidak sah di kalangan mereka.

- *43. **YB. Tuan Tan Lee Fatt [Likas]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, apakah program kerajaan dalam mengenal pasti kemahiran, bidang pengajian dan tahap pendidikan supaya selari dengan keperluan dan permintaan peluang pekerjaan dan perniagaan di Sabah pada masa akan datang.
- *44. **YB. Tuan Justin Wong Yung Bin [Sri Tanjong]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah status pembinaan jalan sepanjang 28km dari simpang Jalan Balung - Lahad Datu ke *Sipadan Mangrove Resort* di Sungai Burung yang sepatutnya siap pada awal tahun 2014.
- *45. **YB. Datuk Anwar Ayuub @ Annuar Ayub [Liawan]** bertanya kepada **MENTERI KEWANGAN**, berapakah peruntukan yang telah dibelanjakan untuk menyelenggara jalan-jalan di bawah MARRIS. Mohon dihuraikan mengikut daerah.
- *46. **YB. Tuan Sarifuddin bin Hata [Merotai]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, adakah pihak kementerian bercadang untuk menaik taraf jalan gravel ke jalan tar di beberapa kawasan jalan utama di sepanjang jalan khususnya daripada Felda Umas ke Kalabakan.
- *47. **YB. Tuan Mohd Arsad bin Bistari [Tempasuk]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, bilakah Projek Loji Rawatan Air (LRA) Kalumpang di Daerah Semporna akan siap dan mula beroperasi memandangkan penyiapannya dijangka mampu menyelesaikan permasalahan air di daerah ini.
- *48. **YB. Tuan Hiew Vun Zin [Karamunting]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, adakah kerajaan mempunyai pelan untuk mengatasi masalah lampu-lampu jalan di Sandakan yang telah rosak kian lama serta usaha mencantas dahan-dahan pokok yang sering menghalang cahaya lampu jalan.
- *49. **YB. Puan Norazlinah Arif [Kunak]** bertanya kepada **MENTERI PELANCONGAN, KEBUDAYAAN DAN ALAM SEKITAR**, apakah status usaha kerajaan untuk mengusahakan dan mempromosikan spot-spot pelancongan daerah Kunak.
- *50. **YB. Datuk Dr. Yusof @ Josree Yacob [Sindumin]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**: -
 - a) apakah usaha kerajaan dalam meningkatkan penglibatan belia untuk pembangunan sosio ekonomi khususnya di kawasan pendalam; dan
 - b) setakat ini daerah manakah sudah ada program ini dan berapakah bilangan belia terlibat.

- *51. **YB. Tuan Chong Chen Bin [Tanjong Kapor]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**:-
- a) adakah kilang minyak masak Bess, Gold dan Onsoi masih beroperasi, jika tidak, apakah sebabnya; dan
 - b) jika ya, mengapa kilang ini tidak membekalkan minyak masak kepada rakyat Sabah dengan harga yang lebih murah berbanding dengan minyak masak yang berjenama lain di pasaran.
- *52. **YB. Puan Rina binti Haji Jainal [Kukusan]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**:-
- a) berapakah statistik atau jumlah pelajar sekolah khas di kawasan Pantai Timur Sabah (pembahagian mengikut daerah); dan
 - b) adakah kerajaan negeri mempunyai perancangan membina sekolah pendidikan khas di Pantai Timur khususnya sekolah menengah bagi mengurangkan kebergantungan melanjutkan pengajian di Pantai Barat.
- *53. **YB. Tuan Haji Ruslan bin Muhamram [Lumadan]** bertanya kepada **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR**, bilakah bantuan rumah di setiap DUN yang telah diumumkan semasa pelancaran Sabah Maju Jaya akan dimulakan.
- *54. **YB. Datuk Rubin Balang [Kemabong]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah tindakan segera kementerian untuk menangani masalah kerosakan jalan raya ke kampung-kampung yang terlalu banyak berlaku kerosakan ketika ini di daerah kecil Kemabong.
- *55. **YB. Tuan Fairuz bin Renddan [Pintasan]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah inisiatif kementerian bagi membantu belia-belia yang berniaga.
- *56. **YB. Datuk Awang Ahmad Sah bin Datuk Haji Sahari [Petagas]** bertanya kepada **KETUA MENTERI**, kenapakah daerah Putatan tidak mempunyai Ibu Pejabat Polis Daerah (IPD) sendiri bagi menampung keperluan penambahan penduduk di sini yang sudah melebihi 80 ribu orang.
- *57. **YB. Tuan Calvin Chong Ket Kiun [Elopura]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, bilakah pihak kementerian akan melantik satu kontraktor untuk menjaga dan mengurus kawasan perumahan Program Perumahan Rakyat (PPR) Taman Harmoni dari segi sekuriti, pembersihan dan pemotongan rumput.
- *58. **YB. Tuan Azhar bin Datuk Haji Matussin [Darau]** bertanya kepada **KETUA**

MENTERI, apakah status lesen kilang Syarikat Permai Kaya Sdn Bhd yang memproses bahan mentah kepada makanan seperti ‘fishcake’ dan bebola ikan yang terletak di pinggir sungai di Kampung Gusung Likas. Kewujudannya mengganggu ketenteraman kampung kerana mengeluarkan bau busuk dan dikhawatir pengurusan sisa bahan buangannya mencemarkan sungai.

- *59. **YB. Datuk Awang Ahmad Sah bin Datuk Haji Sahari [Petagas]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, adakah kerajaan mempunyai perancangan untuk membina Pejabat Pendidikan Daerah (PPD) sendiri untuk daerah Putatan.
- *60. **YB. Datuk Ignatius Dorell Leiking [Moyog]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah kerajaan negeri akan memperkenalkan diskaun tarif elektrik kepada pengeluar dan peruncit makanan di Wilayah Sabah sebagai langkah mengurangkan kos perniagaan dan harga pasaran bahan makanan.
- *61. **YB. Tuan Mohammad bin Mohamarin [Banggi]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, apakah ada perancangan, usaha dan program kementerian untuk membantu golongan muda Sabah lepasan SPM dan STPM yang tidak melanjutkan pelajaran ke mana-mana IPTA dan IPTS sama ada disebabkan masalah kewangan atau kerana gagal dalam keputusan peperiksaan awam.
- *62. **YB. Tuan Arunarnsin bin Taib [Gum-Gum]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, adakah pihak Kementerian Kerja Raya Sabah telah merangka satu pelan tindakan strategik untuk mempercepatkan projek-projek penyelenggaraan atau pembinaan jalan-jalan perhubungan, jaringan bekalan elektrik dan bekalan air bersih bagi membantu masyarakat luar bandar dan pendalaman mendapat pembelaan khususnya di kawasan DUNN.50 Gum-Gum.
- *63. **YB. Tuan Hiew Vun Zin [Karamunting]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah tindakan yang akan diambil oleh kerajaan bagi menyelesaikan masalah ‘sewerage’ paip yang pecah dan menyebabkan air-air kotor serta najis-najis mengalir ke kaki lima terhadap 50% bangunan lama bermula dari Bandar Ramai-Ramai sehingga ke Bandar Nambung.
- *64. **YB. Datuk Dr. Yusof @ Josree Yacob [Sindumin]** bertanya kepada **MENTERITUGAS-TUGAS KHAS**: -
 - a) berapa banyak sekolah daif di Sabah; dan
 - b) apakah pelan penyelesaian dan anjuran dari segi dana dan bilangan sekolah hingga tahun 2025.
- *65. **YB. Tuan Chong Chen Bin [Tanjong Kapor]** bertanya kepada **MENTERI**

SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI, berapakah jumlah rakyat Kudat kini yang menganggur.

- *66. **YB. Datuk Dr. Yusof @ Josree Yacob [Sindumin]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, mengenai isu kekurangan guru di Sekolah Agama Rakyat (SAR) atau sekolah-sekolah agama lain:-
 - a) apakah kerajaan mempunyai data bilangan guru-guru agama dan keperluan tambahan; dan
 - b) apakah rancangan kerajaan untuk mengatasi masalah ini sehingga tahun 2025.
- *67. **YB. Tuan Tan Lee Fatt [Likas]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, apakah rancangan dan status terkini kerajaan dalam isu pengurusan sampah di seluruh Sabah terutamanya di kawasan bandar seperti Kota Kinabalu, Sandakan dan Tawau.
- *68. **YB. Datuk Anwar Ayuub @ Annuar Ayub [Liawan]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, tidak adakah perancangan untuk baik pulih gelanggang-gelanggang yang sedia ada. Tidak adakah program perkhidmatan pemeliharaan (penyelenggaraan).
- *69. **YB. Datuk Wong Hong Jun [Tanjung Aru]** bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, apakah statistik kadar pengangguran di Sabah serta langkah-langkah yang diambil bagi membantu golongan penganggur mendapat pekerjaan untuk menyara diri.
- *70. **YB. Puan Jannie Lasimbang [Kapayan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, apakah perancangan dan peruntukan kewangan untuk menaikkan pengeluaran ternakan bagi menampung keperluan makanan tempatan dan supaya penternak dapat menaikkan pendapatan mereka.
- *71. **YB. Datuk Dr. Haji Jaujan bin Haji Sambakong [Sulabayan]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah kerajaan negeri mempunyai perancangan untuk menyelesaikan isu kualiti jalan raya sama ada Jalan Persekutuan, Jalan Negeri dan Jalan Perbandaran serta adakan rancangan untuk menswastakannya.
- *72. **YB Puan Jannie Lasimbang [Kapayan]** bertanya kepada **MENTERI BELIA DAN SUKAN**, apakah perancangan berkaitan pembangunan belia Orang Asal dan apakah bantuan ataupun pembiayaan untuk belia memulakan perniagaan pertama.
- *73. **YB. Tuan Mohd Arsal bin Bistari [Tempasuk]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah langkah-langkah pihak

kementerian untuk memperkasakan mutu perkhidmatan pihak konsesi yang menjalankan penyelenggaraan jalan-jalan konsesi di bawah Jabatan Kerja Raya Negeri Sabah seperti di kawasan DUN Tempasuk.

- *74. **YB. Tuan Arunarnsin bin Taib [Gum-Gum]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, apakah status terkini berkenaan pembinaan jalanraya yang telah dipohon di kawasan DUN N.50 Gum-Gum seperti Jalan Lintas Semawang. Adakah usaha kerajaan untuk menaik taraf jalan-jalan kampung yang rosak teruk seperti:-
- a) Simpang Kampung Sungai Beruang menuju ke Kampung Kuala Gum- Gum;
 - b) Kampung Sungai Tiram;
 - c) Kampung Wawasan Desa menuju ke Kampung Semawang Darat; dan
 - d) Kampung Sungai Memanjang.
- *75. **YB. Tuan Mohammad bin Mohamarin [Banggi]** bertanya kepada **MENTERI TUGAS-TUGAS KHAS**, adakah kementerian bercadang untuk mendapatkan maklumat daripada pihak berkaitan tentang impak dan kemenjadian murid-murid Dusun Bonggi dalam Program Inisiatif Transformasi Pendidikan Orang Asli dan Peribumi Masyarakat Dusun Bonggi dan apakah peranan sesuai bagi membantu kelancaran program ini.
- *76. **YB. Tuan Calvin Chong Ket Kiun [Elopura]** bertanya kepada **MENTERI KERAJAAN TEMPATAN DAN PERUMAHAN / MENTERI KEWANGAN II**, bilakah pihak kementerian akan menyediakan tempat letak kereta di Sim-Sim bagi mengelak kesesakan lalu lintas kepada pengguna jalan raya yang melalui kawasan tersebut serta mengelak kejadian seperti kemalangan berlaku.
- *77. **YB. Tuan Arunarnsin bin Taib [Gum-Gum]** bertanya kepada **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI**, adakah usaha kerajaan menaik taraf liputan jalur lebar (internet) di kawasan Parlimen Libaran yang meliputi DUN N.50 Gum-Gum, N.51 Sungai Manila dan N.52 Sungai Sibuga.
- *78. **YB. Datuk Seri Panglima Mohd Shafie Apdal [Senallang]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI I / MENTERI KERJA RAYA**, mengapa tiada langkah pemberian diambil untuk mengatasi masalah kerosakan infrastruktur – jalan raya, bekalan air dan elektrik – di Sabah yang semakin parah.
- *79. **YB. Datuk Suhaimi bin Haji Nasir [ADUN Dilantik]** bertanya kepada **TIMBALAN KETUA MENTERI II / MENTERI PERTANIAN DAN PERIKANAN**, adakah kerajaan negeri akan mengambil pendekatan seperti Kerajaan Persekutuan mengenai isu bekalan makanan dan kenaikan harga bahan makanan yang menjelaskan kesejahteraan Keluarga Malaysia.
- *80. **YB. Datuk Wong Hong Jun [Tanjung Aru]** bertanya kepada **MENTERI SAINS**,

TEKNOLOGI DAN INOVASI, apakah statistik kadar pengangguran di Sabah serta langkah-langkah yang diambil bagi membantu golongan penganggur mendapat pekerjaan untuk menyara diri.

- * Pertanyaan-pertanyaan yang tidak sempat dijawab secara lisan akan dijawab secara bertulis.